

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"צ 17789-05-12 קרני שטרית נ' פלאפון תקשורת בע"מ

לפני כבוד השופט אילן דפדי

תובעת עדי קרני שטרית
ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל בד ורון לדרמן

נגד

נתבעת פלאפון תקשורת בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד גילעד פורת, יאיר לדר ושרון מרקוביץ

חקיקה שאוזכרה:

חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006: סע' 1, 18, 18(ג), 18(ד), 19, 19(א), 19(ב), 19(ג), 20(ג), 22(א), 22(ב), 23(ב), 25, 25(א), 27א

חוק התקשורת (בזק ושידורים), תשמ"ב-1982: סע' 30א

פסק דין

1. לפניי בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה בהתאם [לסעיף 18 לחוק תובענות ייצוגיות](#), תשס"ו-2006.

2. בתמצית ייאמר כי בתיק דנן הגישה התובעת בקשה לאישור תובענה כייצוגית. לטענתה, הנתבעת לא יידעה כראוי מנויים המצטרפים לשירותיה עם מכשיר סלולרי שנרכש מחוץ לנתבעת אודות בעיות קליטה וניתוקי שיחות שעל פי הנטען עלולים היו להיגרם להם ככל שהמכשירים ברשותם אינם תומכים בתדר 850 מה"צ. עקב כך, נגרמו לחברי הקבוצה נזקים ממוניים ובלתי ממוניים. סכום הנזק הכולל לחברי הקבוצה הוערך בסך של 123,693,000 ₪.

3. התיק הועבר לטיפול בינואר 2024. זאת, לנוכח פרישתה של כב' השופטת עמיתה שושנה אלמגור. באותה עת, בקשת האישור של התובענה כייצוגית התקבלה (החלטת כב' השופט

ענבר מיום 4.3.2014; ניתנה החלטה בשאלת האחריות (החלטת כב' השופטת אלמגור מיום 20.1.2019); והוגשה חוות דעת של מומחה מטעם בית המשפט – רואה חשבון אהוד רצאבי- בדבר היקף הנזקים הנטענים על ידי חברי הקבוצה. במסגרת חוות הדעת שהוגשה ביום 24.4.2023 הגדיר המומחה את המחלוקת בין הצדדים בקשר לגודל הקבוצה. בעוד שהתובעת טענה כי גודל הקבוצה עומד על כ-661,000 מנויים טענה הנתבעת כי גודלה עומד על 173,647 מנויים. המומחה לא הכריע בסוגיה זו בהיותה משפטית. עם זאת, הסביר כי אם תתקבל עמדת התובעת לגבי גודל הקבוצה, יהיה צורך בקבלת נתונים נוספים מאת הנתבעת על מנת לעדכן את החישובים. על פי חוות הדעת, אם תתקבל עמדת הנתבעת בדבר גודל הקבוצה, הנזק הממוני יהיה בטווח שבין 5.5 מיליון עד 6.7 מיליון ₪. אם תתקבל עמדת התובעת, הנזק הממוני יהיה בטווח שבין 19.2 מיליון ₪ לבין 23.8 מיליון ₪, כאשר צפוי שהסכום המקסימלי יקטן עם קבלת נתונים נוספים מאת הנתבעת.

4. בבקשה דן הסבירו הצדדים כי חוות הדעת לא בחנה את טענת הנתבעת לפיה לא נגרם נזק כלשהו. לדבריהם, שאלה זו חרגה ממסגרת עבודתו של המומחה אשר התבקש אך לכמת את הנזק הממוני על פי ראשי הנזק שנטענו בתביעה הייצוגית. כמו כן, חוות הדעת לא התייחסה לשאלת קיומו של הנזק הבלתי ממוני שנטען בכתב התביעה ולשאלת הזכאות לפיצוי בגינו, שכן סוגיות אלה חרגו ממסגרת עבודתו של המומחה (ראו סעיף 37 לבקשה).

5. טרם העברת הדיון למותב זה, הצדדים אף הגישו התייחסות בכתב לחוות דעת המומחה. יש לציין את טענת הנתבעת שהועלתה במסגרת התייחסותה מיום 2.7.2023 לפיה אין בעצם הגשתה כדי לגרוע מעמדתה לפיה אין בחוות הדעת של מומחה בית המשפט כדי לייתר את שלב הגשת הראיות מטעם הצדדים בשאלת הנזק ובכלל זה את החובה המוטלת על התובעת להוכיח את עצם קיומו של נזק, מהותו וכימותו.

6. יש לציין כי ביום 16.4.2024 הגישו הצדדים בקשה לאישור הסדר פשרה שלא אושר על ידי. במסגרת זו ביקשו הצדדים כי ההסדר יאושר מבלי להיזקק לפרוצדורה הקבועה [בסעיפים 18 ו-19](#) לחוק. זאת, בין היתר מאחר שמדובר באירועים מלפני 10-15 שנים וקיים קושי מובנה באיתור חברי הקבוצה הספציפיים הזכאים לקבלת פיצוי ובכימות הנזק הפרטני שנגרם לכל חבר בקבוצה. בהחלטתי שניתנה ביום 25.4.2024 ציינתי כי משמעות המבוקש היא שבית המשפט יפטור את הצדדים מפרסום הודעה המאפשרת הגשת התנגדויות של בעלי עניין להסדר המוצע ומהעברת הבקשה אל היועץ המשפטי לממשלה והממונה על הגנת הצרכן והסחר ההוגן על מנת שאלה ימסרו עמדתם. בהחלטתי קבעתי כי הקושי המובנה עליו הצביעו הצדדים באיתור חברי הקבוצה מדגיש את הצורך להקפיד שבעתיים על קיום הפרוצדורה הקבועה בחוק, שכן הפרסום שאמור להיות מבוצע בהתאם להוראות החוק נועד להביא לידיעת חברי הקבוצה כמו גם לבעלי עניין אחרים את הסדר הפשרה המוצע על מנת שיוכלו לשקול את הדברים ולמסור עמדתם טרם אישורו. זאת במיוחד לאור המחלוקת בכל הקשור לגודל הקבוצה והנזק.

מאותן סיבות עמדתי גם על הצורך בקבלת עמדת היועץ המשפטי לממשלה. לפיכך, דחיתי בקשה זו.

7. יש לציין כי במסגרת אותה החלטה מיום 25.4.2024 פירטתי בין היתר את השינויים הנדרשים במנגנון הפיקוח על ביצוע ההסדר ובמועדי תשלום הגמול ושכר הטרחה. כך קבעתי כי לצורך הפיקוח אין מקום להסתפק בתצהיר של נושא משרה אצל הנתבעת וכי יש צורך בפיקוח אובייקטיבי של גורם חיצוני כמו למשל רואה חשבון בלתי תלוי במי מהצדדים, אשר ימציא דוחות ביקורת מתאימים עד להשלמת ביצועו של ההסדר.

אשר לתשלום שכר טרחה, בהסדר טרם תיקונו הציעו הצדדים כי 70% מהגמול ושכר הטרחה ישולמו בתוך 30 מהיום בו פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה יהפוך לסופי ומוחלט וכי יתרת הסכום תשולם תוך 30 ימים מהמועד בו תימסר הודעה בדבר השלמת ביצוע הסדר הפשרה. בהחלטתי קבעתי מבלי לחוות דעה באותו שלב בדבר גובה הסכומים, כי אין מקום לאשר את ביצוע התשלום כפי המוצע על ידי הצדדים וכי יש לפרוס את התשלום בהתאם להתקדמות ביצוע ההסדר. לפיכך, קבעתי כי ככל שיאושר הסדר הפשרה, ישולם כתשלום ראשון גמול ושכר טרחה בשיעור שלא יעלה על 25% מהסכום שאושר. בהמשך, ישולמו גמול ושכר טרחה בהתאם להתקדמות ביצוע ההסדר. היתרה לתשלום בסך שלא יפחת משיעור של 25% תשולם רק לאחר שתימסר הודעה על השלמת ביצוע הסדר הפשרה.

8. ביום 27.5.2024 הגישו הצדדים בקשה מתוקנת לאישור הסדר פשרה היא הבקשה שלפניי. בהחלטתי מיום 2.6.2024 מצאתי שאין מקום לדחותה על הסף והוריתי לצדדים לפעול בהתאם להוראות [סעיף 18\(ג\) ו-25](#) לחוק ולפרסם הודעה בדבר הגשת הבקשה. כן הוריתי על קבלת תגובת היועץ המשפטי לממשלה.

9. בהתאם להחלטתי, פרסמו הצדדים את הבקשה לאישור הסדר הפשרה ביום 5.6.2024 בעיתונים הארץ ומעריב. במסגרת הפרסום ניתנה לבעלי עניין אפשרות להתנגד להסדר הפשרה או לבקש שההסדר לא יחול עליו. לא הוגשו התנגדויות או בקשות כאמור.

10. בהודעה שהוגשה ביום 18.11.2024 על ידי פרקליטות מחוז תל אביב, נכללו הערותיהם של הגורמים המקצועיים ברשות להגנת הצרכן, במשרד התקשורת ובמשרד המשפטים (להלן: "הגורמים המקצועיים") ביחס לאישור הסדר הפשרה. יצוין כי הגורמים המקצועיים לא התנגדו להסדר אך מצאו להעיר על מספר היבטים וביקשו כי בית המשפט ייתן דעתו להערותיהם. אלה התייחסו למנגנון וטיב הפיצוי שנקבע וכן לגובה הגמול ושכר הטרחה. בתמצית ייאמר כי הגורמים המקצועיים טענו כי לא נעשה מאמץ לאתר את חברי הקבוצה; כי נכון לפסוק פיצוי כספי שיועבר לקרן תובענות ייצוגיות וכי הגמול ושכר הטרחה המוצעים הינם גבוהים ויש להפחיתם. הערות אלה הועברו לתגובות הצדדים שהוגשו. על מנת שלא לחטוא בחזרה מיותרת, אלה יפורטו במסגרת החלק העוסק בדיון והכרעה.

הסדר הפשרה

11. לצרכי הסכם הפשרה, הוגדרה הקבוצה כדלקמן: כל מי שהצטרף לשורותיה של פלאפון או עבר אליה מחברת סלולר אחרת, בתקופה הרלוונטית (המתחילה בחודש מרץ 2009 ועד ליום 4.3.2014), כאשר בידיו מכשיר טלפון נייד שנרכש שלא מפלאפון ושאינו תומך ברשת פלאפון באופן מלא מבלי שעודכן במפורש מראש ובכתב טרם ההתקשרות בדבר בעיות קליטה הצפויות לו.

12. על פי הסדר הפשרה, מאחר שלא ניתן באופן מעשי ליתן פיצוי לחברי קבוצה ספציפיים, הוסכם על מתן פיצוי לתועלת הציבור, כאשר חלק מן הפיצוי יינתן על דרך של תרומה לחיילים (בסדיר ובמילואים) ולעמותות שונות הפועלות לטובת יישובי עוטף עזה ותושבי הצפון המפונים וחלק נוסף מן הפיצוי יוצע לכלל לקוחות פלאפון במרכזי שירות נבחרים של הנתבעת, הכל עד למתן הפיצוי הכולל. הפיצוי יוענק בדרך של חלוקת מוצרים בשווי לצרכן בסך של 12,500,000 ₪ כולל מע"מ.

13. במסגרת ההסדר יחולקו מוצרים בשווי 149 ₪ למוצר בודד כדלקמן: 24,612 סוללות ניידות, 24,657 רמקולים, 24,658 משטחי טעינה אלחוטיים עם שעון. בנוסף, יחולקו 15,000 כרטיסי גלובל בשווי של 99 ₪ כל אחד. מדובר בכרטיס המאפשר ליהנות מגלישה בחו"ל ברשת האינטרנט באמצעות מכשיר סלולרי, ללא תלות בזהות הרשת עליה הוא מנוי בארץ. לכל משלוח מוצרים יצורף מכתב בו יצוין כי התרומה נעשית כפיצוי במסגרת הסדר פשרה שאושר על ידי בית המשפט בתובענה דנן. ככל שמדובר במוצרים שיחולקו בעמדות חלוקה, יוצב בעמדות אלה שלט בו יצוינו הדברים האמורים, כך גם במרכזי השירות. המוצרים יוענקו ללא כל תנאי או צורך בפעולה אקטיבית מצד הלקוח, למעט עצם הגעתו למרכז השירות של הנתבעת.

14. בתוך 60 ימים מהמועד בו אישור ההסדר יהפוך חלוט, תשלח הנתבעת למנוייה מסרון אודות הזכאות לקבלת אחד מהמוצרים שפורטו לעיל ובו יוסבר האופן בו ניתן לממשה. הודעה באותו נוסח תימסר למנויים גם בהודעה בחשבונית החודשית והדברים אף ייכתבו במסגרת פרסום ההסדר בעיתונים יומיים. הנתבעת הצהירה כי לא תזקוף הטבות הניתנות בהקשרים אחרים על חשבון ההטבות הניתנות במסגרת הסדר פשרה זה.

15. אשר לתרומת המוצרים לחיילים, תושבי עוטף עזה ותושבי הצפון המפונים, זו תחל בהקדם האפשרי ולכל המאוחר בתוך 60 ימים ממועד הפיכת אישור ההסדר לחלוט. הוסכם כי לפחות 50% מהמוצרים שפורטו לעיל יימסרו במסגרת תרומה זו, אשר תבוצע בכל אחד מהערוצים הבאים:

ליחידות צבאיות – באמצעות אנשי קשר של היחידות או גורמים קשורים אחרים.

לחיילים (בסדיר ובמילואים) – באמצעות ניידות שירות שמפעילה הנתבעת בבסיסים ושטחי כינוס צבאיים (אם יהיו שטחי כינוס מתאימים במועד ביצוע ההסדר).

לאגודה למען החייל, ככל שזו תחפוץ בקבלת התרומה ולעמותות נוספות הפועלות למען חיילים.

לקהילות של יישובי העוטף שנפגעו בשל אירועי המלחמה, באמצעות אנשי קשר של היישובים או גורמים רלוונטיים אחרים.

לעמותות וארגונים הפועלים למען קהילות יישובי העוטף שנפגעו בשל אירועי המלחמה ולתושבי הצפון המפונים.

הנתבעת תערוך בקרה שוטפת לוודא שהמוצרים מחולקים רק לחיילים, לתושבי העוטף ולתושבי הצפון המפונים ואגב כך, תערוך רישום מפורט של המוצרים הנמסרים לכל אחת מהיחידות הצבאיות ולכל קהילות יישובי עוטף עזה או העמותות והארגונים הרלוונטיים.

16. הנתבעת אישרה כי התרומה הנ"ל לא קשורה לפעילות פילנטרופית כלשהי קיימת והיא מעבר לסכומים הנתרמים על ידה במהלך העסקים הרגיל. הצדדים אף אישרו כי לא יציגו את התרומה כפילנטרופית אלא כפיצוי לטובת הציבור הניתן במסגרת הסדר פשרה בתובענה ייצוגית.

17. אשר לחלוקת המוצרים למנויי הנתבעת, כל מנוי שיגיע למרכזי שירות נבחרים יוכל לקבל אחד מהמוצרים המפורטים. נציגי השירות יונחו להציע מיוזמתם לבחור את אחד המוצרים והזכאות תהיה למוצר אחד בלבד למנוי עד לגמר מלאי המוצרים המוקצים למנויים.

18. אשר למנגנון הפיקוח, הוצע כי ביצוע ההסדר יאושר על ידי רואה חשבון, אשר אינו תלוי במי מהצדדים, כי 120 יום לאחר תחילת ביצוע ההסדר, יגיש רואה החשבון לבית המשפט עדכון מגובה בתצהיר של נושא משרה או חשב הנתבעת בדבר היקף ביצוע התרומות והיקף חלוקת המוצרים בנקודות השירות. ככל שעד מועד מסירת העדכון לא יסתיים ביצוע הסדר הפשרה, יגיש רואה החשבון לבית המשפט בתוך 60 ימים לאחר מכן עדכון נוסף, מגובה בתצהיר כאמור, בנוגע להתקדמות ביצוע ההסדר, וכך הלאה עד להשלמתו.

19. הצדדים המליצו כי הנתבעת תשלם לתובעת גמול בסך של 262,500 ₪ (שיעור של 2.1% משווי הפיצוי הכולל) בתוספת מע"מ ושכר טרחה לבא כוחה בסך כולל של 2,625,000 ₪ (שיעור של 21% משווי הפיצוי הכולל) בתוספת מע"מ. סכומים אלה ישולמו בנוסף לפיצוי שניתן על פי הסדר הפשרה ולא על חשבונם.

בהתאם להסדר המוצע, 25% מהגמול ושכר הטרחה ישולמו תוך 30 ימים מהמועד בו פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה יהפוך חלוט.

המשך התשלום יהיה בהתאם להתקדמות ביצוע ההסדר ובהתאם לעדכון שיימסר על ידי רואה החשבון.

תשלום אחרון של גמול ושכר טרחה בשיעור של 25% ישולם לאחר שרואה החשבון ימסור לבית המשפט הודעה בדבר השלמת ביצוע הסדר הפשרה (ראו סעיף 98).

הובהר כי בשום מקרה לא יעלו השיעורים בהם תישא פלאפון בגין גמול ושכר טרחה על סך כולל של 2,887,500 ₪ בתוספת מע"מ.

דין והכרעה

20. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות, בבקשה לאישור הסדר פשרה, בהודעת הגורמים המקצועיים ובתגובות הצדדים לה ובכפוף לשינויים נוכח הערות הגורמים המקצועיים כפי שיפורט בהרחבה להלן, נחה דעתי כי בנסיבות העניין מדובר בהסדר ראוי, הוגן וסביר.

21. סעיף 19(א) לחוק קובע כי בית המשפט יאשר הסדר פשרה רק לאחר שמצא כי זה ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה. בסעיף 19(ג) לחוק פורטו השיקולים השונים שעל בית המשפט לשקול בבחינת הסדר הפשרה ובין היתר: (א) הפער בין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבלו אילו היה בית המשפט מכריע בתובענה הייצוגית לטובת הקבוצה; (ב) התנגדויות שהוגשו לפי סעיף 18(ד), וההכרעה בהן; (ג) השלב שבו נמצא ההליך; (ד) חוות דעת של הבודק; (ה) הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית אל מול יתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה; (ו) העילות והסעדים שלגביהם מהווה ההחלטה לאשר את הסדר הפשרה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה שעליהם חל ההסדר (לעניין השיקולים ראו גם פסק דינו של כב' השופט סולברג ברע"א 3832/17 ליון נ' פסגות קופות גמל ופנסיה בע"מ, (4.7.2017)).

22. כך נקבע כי "פשרה היא פרי של איזונים וויתורים הדדיים. מצד אחד, היא מבטיחה סעד מהיר וודאי ומביאה לחיסכון בזמן ועלויות. מאידך גיסא, אין היא משקפת את התועלת המירבית או המיטבית ביותר בעבור חברי הקבוצה" (ראו דברי כב' השופט גרוסקופף ברע"א 2957/17 סופרגז חברה ישראלית להפצת גז נ' יעל שוורצמן, (פורסם בנבו, 17.3.24) להלן: "עניין סופרגז").

23. זאת ועוד, בבוא בית המשפט לאשר הסדר פשרה, עליו לשים מול עיניו גם את מטרות החוק המוגדרות בסעיף 1 וביניהן אכיפת הדין והרתעה מפני הפרתו, מתן סעד הולם לנפגעים מהפרת הדין וניהול יעיל, הוגן וממצה של תביעות.

24. במקרה דנן, בבחינתו של הסדר הפשרה יש להתחשב בהתמשכות ההליכים משך שנים רבות. בקשת האישור הוגשה עוד במאי 2012, קרי חלפו להן למעלה מ-12 שנה. הסדר הפשרה הוגש לאחר שבקשת האישור של התובענה כייצוגית כבר התקבלה (החלטת כב' השופט ענבר מיום 4.3.2014), ניתנה החלטה בשאלת האחריות (החלטת כב' השופטת אלמגור מיום 20.1.2019) והוגשה חוות דעת של מומחה מטעם בית המשפט – רואה

חשבון אהוד רצאבי. כאמור לעיל, הצדדים הסבירו כי חוות הדעת לא בחנה את טענת הנתבעת לפיה לא נגרם נזק כלשהו, שכן שאלה זו חרגה ממסגרת עבודתו של המומחה אשר התבקש אך לכמת את הנזק הממוני על פי ראשי הנזק שנטענו בתביעה. יש לציין את טענת הנתבעת שהועלתה במסגרת התייחסותה מיום 2.7.2023 לחוות הדעת לפיה אין בעצם הגשתה כדי לייתר את שלב הגשת הראיות מטעם הצדדים בשאלת הנזק ובכלל זה את החובה המוטלת על התובעת להוכיח את עצם קיומו של נזק, מהותו וכימותו.

25. הצדדים היו ערים לכך ולכן הבהירו כי בבסיס הסדר הפשרה גלומה הבנתם כי קיימים לכל צד סיכויים וסיכונים בהמשך ניהול התובענה עד תומה לאחר שזו מתנהלת כבר כ-12 שנה; כי ההסדר יחסוך את העלויות והמשאבים הכרוכים בהמשך ניהול ההליך ויחסוך זמן שיפוטי וכי יתרונות הסדר הפשרה שהושג לחברי הקבוצה עולים ועדיפים באופן משמעותי על הסיכונים הגלומים בהמשך ניהול ההליכים בתובענה. כדוגמא לכך, טענו כי הדיון בסוגיית הנזק צפוי להיות ממושך ויחייב הכרעה במחלוקות העובדתיות והמשפטיות באופן שיצריך השקעת משאבים רבים. בשים לב לסיכונים והסיכויים הכרוכים בניהול התיק עד להכרעה משפטית ולנוכח כך שההסדר יביא לסילוק סופי ומוחלט של טענותיהם ודרישותיהם ויחסוך את הצורך בהמשך ניהול ההליך לרבות הליכי ערעור אפשריים, אכן יש מקום לשקול בחיוב את אישור הסדר הפשרה.

26. יש לשקול בחיוב גם את טענת הצדדים כי יש בפיצוי בשווי של 12,500,000 ₪ כדי להגשים את מטרת החוק בדבר פיצוי הולם לחברי הקבוצה בשים לב לקושי לאתר כל אחד מהם ומבחינת השגת אפקט אכיפת הדין וההרתעה מפני הפרתו וכן שיתרונות הסדר הפשרה שהושג עולים ועדיפים באופן משמעותי על הסיכונים הגלומים בהמשך ניהול ההליכים בתובענה. לכך מתווספת העובדה שלא הוגשה התנגדות להסדר הפשרה מטעם גורמים בעלי עניין.

דיון בהערות הגורמים המקצועיים

הצורך באיתור חברי הקבוצה

27. הגורמים המקצועיים טענו כי קיים קושי לקבל את מנגנון הפיצוי שנקבע ממנו נהנים לקוחותיה הפעילים של הנתבעת, חיילים ועמותות, מבלי שלמעשה יינתן פיצוי לחברי הקבוצה שנפגעו בפועל מההפרות להן היא אחראית. לעמדת הגורמים המקצועיים, ייתכן שיש אפשרות מעשית לאתר את חברי הקבוצה, על ידי בדיקת תלונות שהתקבלו ואשר עליהן התבסס המומחה בחוות דעתו הראשונה או באמצעות פנייה לצרכנים שיפנו בהתאם לנתבעת.

28. בתגובה לעמדת הגורמים המקצועיים, התובע והנתבעת עמדו בתגובתם על הקשיים האובייקטיביים באיתור חברי הקבוצה. הנתבעת הבהירה כי אינה יכולה לאתר באופן

פרטני את המנויים אשר סבלו על פי הנטען מבעיות קליטה וזאת ממספר טעמים: אופי הנתונים המצויים במערכות הנתבעת הכוללים נתונים מצרפיים להבדיל מנתונים פרטניים, העובדה שחלפו כ-15-10 שנים מהתקופה הרלוונטית ועד היום ולאור זאת שמדובר במנויים שרובם אינם עוד מנוייה של הנתבעת כיום ולכן אינם קיימים במערכותיה. אשר להצעת הגורמים המקצועיים לבדוק את התלונות עליהן התבסס המומחה בחוות דעתו הראשונה, הסבירה כי בחוות הדעת הסביר המומחה כי ביצע אומדן סטטיסטי לפי מתודולוגיה שפורטה בחוות דעתו, כך שחוות הדעת לא התבססה על תלונות ספציפיות של מנויים ספציפיים אשר אותם ניתן כביכול לאתר.

29. לאחר שעיינתי בעמדות הצדדים, אני סבור כי הדין עם הגורמים המקצועיים בסוגיה וכי על אף הקשיים באיתורם של חברי הקבוצה, נחוץ טרם הענקת הפיצוי המוצע לעשות מאמץ נוסף על מנת לנסות ולאתרם. לפיכך, אני קובע כי בשלב ראשון, במסגרת הפרסום של הסדר הפשרה, כפי שיפורט בהמשך, ובמסגרת הודעות אישיות שישלחו למי מהמתלוננים אשר פרטיהם מצויים בידי הנתבעת והנתבעת, יוזמנו לקוחות הנתבעת בתקופה הרלוונטית אשר סבלו מהתופעה בגינה הוגשה התובענה, לפנות אל הנתבעת בבקשה לקבלת פיצוי כפי שיפורט בהמשך. לצורך שלב זה, יוקצה פרק זמן של 60 ימים ולהם ינתן פיצוי מוגדל כפי שיפורט בהמשך. רק לאחר מכן, תתאפשר הענקת פיצוי לאחרים באופן שהוצג בהסדר הפשרה.

אופי הפיצוי המוצע בהסדר וייעודו

30. הגורמים המקצועיים סברו כי התרומות ומנגנון ההטבה בהסדר הפשרה מעוררים קשיים. לטענתם, בהתאם [לסעיף 20\(ג\) \(1\) לחוק תובענות ייצוגיות](#), ברירת המחדל היא מתן סעד כספי לחברי הקבוצה ואם קיים קושי לאתרם, אזי יש להעביר את סכום הפיצוי המוצע לקרן לחלוקת כספים שהוקמה מכוח [סעיף 27א לחוק תובענות ייצוגיות](#) לניהול ולחלוקת כספים שנפסקו כסעד (להלן: "הקרן") על מנת לקיים באופן מיטבי את תכלית ההרתעה. מעמדתם ניתן היה להבין כי הם סבורים שההסדר המוצע (1) דומה להסדר קופונים שאין מקום לאשרו לאור סיכויי התביעה הגבוהים (ראו והשוו לע"א [2398/22](#) **שולץ נ' הוט מוביל** (פורסם בנבו, 30.11.2022) להלן: "עניין שולץ" אליו הפנו ואשר בו אושר הסדר קופונים בשל קושי באיתור חברי הקבוצה או קושי בהוכחת עילת התביעה). (2) כי מדובר בהסדר המאדיר את שמה של הנתבעת שכן מדובר בפעולה שיווקית. (3) כי אין בהסדר כדי לקדם את מטרות החוק והרתעה יעילה מפני הפרתו. (4) כי על מנת לממש את ההטבה על חברי הקבוצה לפנות אל מרכזי שירות מה שעלול לגרום להם להוציא כספים נוספים מהכיס. (5) כי קיים קושי בהערכת שוויו של הפיצוי שניתן בדרך של מתן שוברים או חלוקת מוצרים ותרומה, בשל הפער בין מחיר המוצר לצרכן לבין עלותו למוכר.

31. אשר להערת הגורמים המקצועיים וההשוואה שערכו להסדר קופונים שאין מקום לאשרו לאור סיכויי התביעה הגבוהים - אני סבור כי אין המדובר בהסדר קופונים אלא בחלוקת

מוצרים שווי כסף. אלה כאמור כוללים סוללות ניידות, רמקולים, משטחי טעינה אלחוטיים עם שעון וכרטיסי גלובל המאפשרים ליהנות מגלישה בחו"ל. מהסדר הפשרה אף עולה כי מדובר במוצרים מבוקשים ונדרשים בשוק (לעניין זה ראו פסק דינה של כב' השופטת ברקוביץ בת"צ (ת"א) 12448-07-19 **חיים נ' מימדיון** סעיף 46, פורסם בנבו, 29.6.2021 אליו הפנתה התובעת).

אשר לסיכויי התביעה, מטיעוני הצדדים עולה כי לא ניתן לקבל עמדה היוצאת מנקודת מוצא כי סיכויי התביעה גבוהים וכי זכאות הקבוצה לפיצוי ודאית. בשלב הגשת הבקשה לאישור הסדר הפשרה נותרו עדיין סיכונים שונים ואי-ודאות לשני הצדדים להליך. כפי שטענה הנתבעת טרם ניתנה קביעה בדבר קיומו של נזק. המומחה מטעם בית המשפט מונה עוד בטרם הוגשו ראיות הצדדים בשאלת עצם קיומו של הנזק ובנוגע להיקפו. בנוסף, במסגרת הליכי מינוי המומחה נקבע כי לצדדים תעמוד זכות להגיש חוות דעת מטעמם לאחר שתוגש חוות דעת המומחה מטעם בית המשפט. לדברי הנתבעת, חוות הדעת לא בחנה את טענותיה לגופה של סוגיית הנזק ובהן הטענה לפיה כלל לא נגרם נזק לחברי הקבוצה, כך שנושא זה נותר לבירור (ראו סעיפים 8-10 לתגובת הנתבעת). על פי הסדר הפשרה שני הצדדים ביקשו לקנות את הסיכון הכרוך בהמשך ניהול התובענה ומשכך הגיעו להסדר וזו הפריזמה לבחינת מנגנון הפיצוי (ראו סעיף 18 לתגובת הנתבעת). דברים דומים נטענו גם במסגרת הבקשה לאישור הסדר הפשרה.

32. אשר להערת הגורמים המקצועיים כי מדובר בהסדר המאדיר את שמה של הנתבעת שכן מדובר בפעולה שיווקית - הנתבעת הבהירה בתגובתה כי במסגרת ההודעה שתמסור למנוייה בדבר זכאותם לקבלת אחד מהמוצרים ייאמר במפורש כי המוצר ניתן במסגרת הסדר הפשרה בתובענה דנ" (סעיף 61 לתגובתה). התובעת הסבירה בתגובתה כי בהתאם להסכם עם הנתבעת, לכל משלוח מוצרים שיימסר כתרומה יצורף מכתב בו יצוין כי התרומה נעשית כפיצוי במסגרת הסדר פשרה שאושר על ידי בית המשפט בתובענה הייצוגית דנן. ככל שהמוצרים הנתרמים יחולקו בעמדות חלוקה, יוצב בעמדות אלה שלט שגם בו יצוינו הדברים לעיל. כמו כן, במרכזי השירות בהם יחולקו מוצרים, יוצב שלט בו יצוינו אותם דברים (ראו סעיף 10 לתגובתה). יש לציין כי הנתבעת אף אישרה בהסדר כי התרומה שתינתן על ידה אינה קשורה בפעילות פילנטרופית קיימת כלשהי והיא מעבר לסכומים הנתרמים על ידה במהלך העסקים הרגיל. היא אף אישרה כי אין המדובר בתרומה אותה התחייבה לבצע בהסדר פשרה קודם כלשהו. שני הצדדים אף אישרו כי הם או מי מטעמם לא יציגו את התרומה כפילנטרופית אלא כפיצוי לטובת הציבור הניתן במסגרת הסדר הפשרה בתובענה ייצוגית וכי למעשה כל תרומה תהיה בשם חברי הקבוצה (ראו סעיפים 85 ו-86 להסדר). לאור זאת, איני מקבל את הערת הגורמים המקצועיים בעניין זה.

33. אשר להערת הגורמים המקצועיים כי אין בהסדר כדי לקדם את מטרות החוק והרתעה יעילה מפני הפרתו- כאמור, הפיצוי המוצע בחלוקת מוצרים הנו בהיקף של 12,500,000 ₪. יש להניח כי ביצוע חלוקת מוצרים, הפיקוח על אופן החלוקה ומסירת דיווח בדבר

ביצועה כרוכים בהשקעת משאבים משמעותית. לכך יש להוסיף את ההוצאות שנגרמו לנתבעת בשל ניהול ההליך המשפטי והצורך לשאת בתשלום גמול ושכר טרחה לתובעת ולבא כוחה (על גובהם של אלה עוד יורחב בהמשך). באמור יש כדי לשרת את תכלית אכיפת הדין וההרתעה מפני הפרתו. בנוסף, יש בהסדר מתן סעד לחברי הקבוצה ככל שאלה יאותרו ולציבור הרחב כמפורט בהסדר. לכך יש להוסיף כי בשלב זה, לאחר שההליך מתנהל מזה למעלה מ-12 שנים, אין מקום להמשיך ולנהל עוד שנים רבות ולכן יהיה זה יעיל ונכון לאשר את הסדר הפשרה. דברים אלה מתיישבים לחלוטין עם המטרה המפורטת [בסעיף 1 לחוק תובענות ייצוגיות](#).

34. אשר להערת הגורמים המקצועיים כי על מנת לממש את ההטבה על חברי הקבוצה לפנות אל מרכזי שירות מה שעלול לגרום להם להוציא כספים נוספים מהכיס – מהבהרות הצדדים בתגובותיהם עולה כי נציגי השירות של הנתבעת יונחו להציע מיוזמתם לכל מנוי המגיע למרכז השירות לבחור ולקבל את אחד המוצרים באופן שלא תידרש פעולה אקטיבית נוספת מצדו לצורך קבלת ההטבה. קבלתה אף לא תהיה כרוכה בעלות כספית נוספת מצד הלקוחות (ראו סעיף 11 לתגובת התובעת ובסעיף 62 לתגובת הנתבעת וראו גם סעיף 88 להסדר). גם התרומה המוצעת אמורה להגיע ישירות ליעדה ללא צורך במאמץ נוסף מיוחד מצד הגורם המקבל. לגבי אחרים, הגעה למרכז שירות כדי לקבל את ההטבה אכן כרוכה במאמץ מסוים, אולם מדובר במאמץ סביר שניתן להשלים עמו.

35. אשר להערת הגורמים המקצועיים כי קיים קושי בהערכת שוויו של הפיצוי בשל הפער בין מחיר המוצר לצרכן לבין עלותו למוכר, אכן יש קושי כזה. עם זאת, אין בכך כדי למנוע את אישורו של הסדר הפשרה. כאמור לעיל, סכום הפיצוי, ועלויות הנוספות הכרוכות ביישומו הנם בסכומים משמעותיים אף אם יש פער כאמור. מכל מקום, אין בכך כדי לפגוע בשווי המוצרים המקבל ההטבה.

36. זאת ועוד, לגבי הפיצוי לחברי הקבוצה שיאותרו כאמור לעיל, לאחר ששקלתי את טענת הנתבעת כי איכות קליטה ונזק מבעיות קליטה הם עניינים אינדיבידואליים המושפעים מנתונים ייחודיים למנוי מסוים וכי קיים קושי מעשי לאמוד את שיעור הנזק שנגרם, אם נגרם, מצאתי לנכון לקבוע כי אלה יהיו זכאים לקבל פיצוי כפול, קרי כל חבר קבוצה יהיה זכאי לקבלת שני מוצרים על פי בחירתו.

37. לאחר שיסתיים השלב הראשון בו כאמור תינתן עדיפות לחברי הקבוצה, הרי שיש מקום לאפשר מתן פיצוי ללקוחות הקיימים היום המהווים למעשה "תקריב" הולם וסביר של חברי הקבוצה. זאת, בשל הסיכוי הלא מבוטל כי בקרב הלקוחות שיקבלו את הפיצוי יהיו גם לקוחות המנויים על חברי הקבוצה, שכן לא כל לקוחות הנתבעת התחלפו במשך השנים (ראו לעניין זה עניין סופר גז, פסקה 41).

38. טעם נוסף לקבלת ההסדר הוא הערך החברתי החשוב בחלוקת מוצרים לחיילים, לתושבי העוטף ולמפוני הצפון במציאות הנוכחית.

39. לסיכום עד כאן, לאור הנימוקים שהובאו בהרחבה לעיל, בהעדר התנגדות של גורמים בעלי עניין וכן בהתחשב בהערות המקצועיים ובמענה שניתן להן על ידי התובעת והנתבעת, אני מאשר את ההסדר המוצע בשינויים שפורטו לעיל.

גמול ושכר טרחה

40. כאמור, הצדדים ביקשו לקבוע כי הנתבעת תשלם לתובעת גמול בסך של 262,500 ₪ (שיעור של 2.1% משווי הפיצוי הכולל) בתוספת מע"מ ושכר טרחה לבא כוחה בסך כולל של 2,625,000 ₪ (שיעור של 21% משווי הפיצוי הכולל) בתוספת מע"מ.

41. הגורמים המקצועיים סברו כי בנסיבות העניין, שכר הטרחה והגמול המבוקשים מצויים על הצד הגבוה. זאת, בשים לב לטיב הפיצוי המוצע שעלותו לנתבעת פחותה משווי המוצהר.

42. בהתאם לסעיפים 22(א) ו-22(ב) לחוק כמו גם בהתאם לסעיף 23(ב) לחוק, בקביעת הגמול ושכר הטרחה יש להביא בחשבון את הטרחה בניהול ההליך, את העבודה שהושקעה אגב הכנת בקשת האישור והגשתה ואת המאמץ שהושקע בגיבוש הסדר הפשרה. כמו כן, יש להתחשב בסיכון שנטלו התובעת ובא כוחה וכמובן בתועלת שהניב ההליך.

43. כאמור, הצדדים טענו כי אין המדובר בהסדר קופונים אלא בחלוקת מוצרים שווי כסף. לאור שווי המוצרים העומד על סך של 12,500,000 ₪, הם סברו כי הגמול ושכר הטרחה המבוקשים עומדים במבחנים שנקבעו בפסיקה. לעניין זה הפנו לפסק הדין של כב' השופט גרוניס בעניין ע"א 2046/10 עזבון המנוח משה שמש נ' דן רייכרט, פ"ד סה(2) 681 (2012) (להלן: "עניין רייכרט"). באותו פסק דין קבע כב' השופט גרוניס את "שיטת האחוזים" לפיה יש לגזור את שכר טרחתו של בא הכוח המייצג כאחוז מתוך הסעד שניתן בפועל לחברי הקבוצה. כך נקבע כי יש לפסוק שכר טרחה בשיעורים מדורגים יורדים, כך שביחס לסכום פשרה של עד 5 מיליון ₪, ייגזרו 25% עבור שכר טרחה; מעל 5 מיליון ₪ ועד 10 מיליון ₪ – ייגזרו 20%; מעל 10 מיליון ₪ – 15%. לנוכח ההשקעה מצדם, הסיכון שנטלו וחיסכון המשאבים הכרוכים בהמשך ניהול ההליך, ביקשו לאשר את הגמול ושכר הטרחה המבוקשים.

44. בעניין סופרגז יישם כב' השופט גרוסקופף את האמור בעניין רייכרט וקבע, בין היתר, כי נכון לראות את "מפתח" האחוזים שנקבע שם כתקרה מקסימאלית: "יש לכלול את הגמול לתובע המייצג תחת המפתח שנקבע לשכר טרחת באי הכוח המייצגים, שהרי המדובר בחלוקה פנימית בין העומדים מאחורי בקשת האישור. אומנם מדובר בהפחתה נוספת לעומת עניין רייכרט, ואולם היא הפכה למקובלת, ומן הראוי להוסיף ולנהוג על פיה" (עניין סופרגז, פסקה שישיית בסעיף 50).

45. יישום דרכי החישוב שהובאו לעיל על סכום פיצוי של 12,500,000 ₪, מעמיד את הגמול ושכר טרחה יחדיו על סך מקסימלי של 2,625,000 ₪ (5 מיליון ראשונים * 25% + 5 מיליון שניים * 20% + 2.5 מיליון * 15%) כאשר לסכום זה יש להוסיף מע"מ. סכום זה נמוך מהסכום הכולל עליו המליצו הצדדים.

46. במקרה דנן אין המדובר בפיצוי כספי אלא בחלוקת מוצרים אשר עלותם לנתבעת נמוכה יותר. במקרים אלה בהתאם לפסיקה הרווחת יש להעמיד את הגמול ושכר הטרחה על רף נמוך יותר.

לעניין זה ראו למשל פסק דינה של כב' השופטת רבינוביץ ברון בת"צ (מרכז) 57594-01-19 פדידה נ' 3 אם ישראל בע"מ, פסקה 33 (פורסם בנבו, 11.1.2022); פסק דינה של כב' השופטת בזק רפפורט בת"צ (י-ם) 38624-11-16 וינקר נ' אי. גיל כרמל סוכנויות והפצה בע"מ, פסקה 21 (פורסם בנבו, 20.2.2019); פסק דינה של כב' השופטת למלשטריך לטר בת"צ (חיפה) 32093-02-17 כרמלי נ' רונלייט דיגיטל בע"מ, סעיף 4.8 (פורסם בנבו, 9.6.2020).

לאור האמור, יש מקום להפחית מהסכום המקסימלי שנקבע בעניין רייכרט ובעניין סופר גז.

47. לא ניתן להתעלם מהעבודה הרבה שהושקעה על ידי התובעת ובא כוחה. מדובר בהליך משפטי שנוהל משך למעלה מ-12 שנים תוך שהתובעת ובא כוחה נטלו על עצמם את הסיכונים הכרוכים בניהול הליך בהיקף כספי משמעותי. בבקשה לאישור ההסדר פירטו את העמל הרב שהשקיעו. כך ציינו כי בתיק התקיימו 11 דיונים, לרבות דיוני הוכחות במהלכם נחקרו המצהירים מטעם הצדדים וכן מומחים, הוגשו סיכומים, התנהלו הליכי בקשת רשות ערעור בבית המשפט העליון, ניתנה החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית, ניתן פסק דין חלקי הקובע את אחריות הנתבעת, נוהלו הליכי גילוי מסמכים מורכבים, הוגשו כתבי טענות למומחה מטעם בית המשפט וקוימו עמו פגישות. במהלך התקופה, נוהלו אף הליכי גישור שכשלו. יש לציין שגם כל התהליך של ההגעה להסדר פשרה היה כרוך בהשקעת מאמץ וזמן רב. כן יש להתחשב בכך שביצוע התשלום יתפרס על פני תקופת יישום ההסדר כאשר על התובעת ובא כוחה יהיה לבצע מעקב אחר ביצועו ויישומו.

48. עם זאת, במהלך ניהול ההליך מצאו המותבים השונים לחייב את הנתבעת בהוצאות משפט. כך, בהחלטה מיום 4.3.2014 בה אושרה התובענה כייצוגית חייב כב' השופט ענבר את הנתבעת בהוצאות בקשת האישור ושכר טרחת עורכי דין בסכום כולל של 75,000 ₪. בהחלטתו אף מצא לנכון לציין כי סכום זה יובא בחשבון במסגרת פסק הדין הסופי (ראו סעיף 6). בהחלטה מיום 20.1.2019 חייבה כב' השופטת אלמגור את הנתבעת בתשלום שכר טרחה בסך של 120,000 ₪ בתוספת מע"מ.

49. מהאמור לעיל עולה כי יש מקום להפחית מהגמול ושכר הטרחה המומלצים על ידי הצדדים. במקרה כזה נכון יהיה לפעול בהתאם להצעת הגורמים המקצועיים להעביר את

הסכומים שהופחתו לטובת הגדלת הפיצוי לקרן. העברה כזו גם היא שיקול שיש להתחשב בו בקביעת גובה הגמול ושכר הטרחה.

50. לאחר ששקלתי את מהות הפיצוי, הסכומים ששולמו בגין הוצאות משפט והעברת סכומים שיופחתו לקרן, אני קובע כי יש להפחית שיעור של שליש מהסכום המקסימלי שפורט לעיל, כך שזה יעמוד על סך של 1,750,000 ₪. סכום זה כולל גמול לתובעת בסך של 159,091 ₪ ושכר טרחה לבא כוחה בסך של 1,590,909 ₪. לסכומים האמורים יתווסף מע"מ ככל שיחול.

51. הסכום שהופחת בסך של 1,137,500 ₪ (2,887,500 ₪ בניכוי 1,750,000) יועבר לקרן. נוכח החלטתי זו תינתן לחברי הקבוצה אשר יאותרו בשלב הראשון אפשרות לבחור האם לקבל שני מוצרים על פי בחירתם כאמור בסעיף 29 לעיל או לקבל תשלום בסכום שווים הכספי. ככל ישולמו סכומים אלה, הם ינוכו מהסכום אותו יש להעביר לקרן. הסכום יועבר לאחר שיסתיים השלב הראשון בו ניתנה כאמור עדיפות לחברי הקבוצה.

52. אשר ללוח הזמנים ואופן ביצוע תשלום שכר הטרחה והגמול – הצדדים יפעלו בהתאם לאמור בהסדר, כך ש- 25% מהגמול ושכר הטרחה ישולמו תוך 30 ימים מהמועד בו פסק הדין המאשר את הסדר הפשרה יהפוך חלוט. המשך התשלום יהיה בהתאם להתקדמות ביצוע ההסדר ובהתאם לעדכון שיימסר על ידי רואה החשבון. תשלום אחרון של גמול ושכר טרחה בשיעור של 25% ישולם לאחר שרואה החשבון ימסור לבית המשפט הודעה בדבר השלמת ביצוע הסדר הפשרה.

אין צורך במינוי בודק

53. סעיף 19(ב) לחוק קובע כי "בית המשפט לא יאשר הסדר פשרה אלא לאחר שקיבל חוות דעת מאדם שמינה לשם כך... אלא אם כן סבר בית המשפט שחוות הדעת אינה נדרשת, מטעמים מיוחדים שיירשמו".

54. הצדדים ביקשו להימנע ממינוי בודק בהליך זה. זאת, מאחר שניתנה חוות דעת מטעם מומחה שמונה על ידי בית המשפט והוקנו לו בצו שיפוטי סמכויות לביצוע בדיקות נדרשות לרבות גישה מלאה למערכות הנתבעת לצורך בדיקת הנתונים המצויים במערכותיה. לאחר שהמומחה ערך בדיקותיו במשך שנתיים בהתאם להוראות בית המשפט והגיש את ממצאיו לבית המשפט, כאשר על בסיס ממצאים אלה ניהלו את המשא ומתן שהוביל להסדר הפשרה, ניתן להימנע ממינוי בודק. כאמור לעיל, לא הוגשה כל התנגדות להסדר. הגורמים המקצועיים גם הם לא מצאו להעיר בעניין זה. לאחר ששקלתי את הדברים בהתחשב באמור לעיל, מצאתי להיעתר לבקשת הצדדים בעניין זה.

סוף דבר

55. משמצאתי כי בנסיבות שתוארו בהרחבה, הסדר הפשרה ראוי, הוגן וסביר, אני מאשרו בכפוף לשינויים שפורטו לעיל.

56. הקבוצה תוגדר כדלקמן: כל מי שהצטרף לשורותיה של פלאפון או עבר אליה מחברת סלולר אחרת, בתקופה הרלוונטית (המתחילה בחודש מרץ 2009 ועד ליום 4.3.2014), כאשר בידיו מכשיר טלפון נייד שנרכש שלא מפלאפון ושאינו תומך ברשת פלאפון באופן מלא מבלי שעודכן במפורש מראש ובכתב טרם ההתקשרות בדבר בעיות קליטה הצפויות לו.

57. הנתבעת תפרסם הודעה לציבור בדבר אישור הסדר הפשרה בהתאם להוראת [סעיף 25\(א\)\(4\)](#) לחוק בשני עיתונים יומיים בשפה העברית בעלי תפוצה רחבה. ההודעה על אישור ההסדר תפורסם גם באתר הנתבעת למשך חצי שנה. טרם הפרסום, יש להגיש את נוסח ההודעה לאישורו של בית המשפט. האמור יבוצע בתוך 14 ימים.

58. יובהר כי הודעות במסרון המעדכנות אודות הסדר הפשרה אינן מפרות את הוראת [סעיף 30 א'](#) לחוק התקשורת.

59. דיווח אודות ביצוע ההסדר יימסר בהתאם למועדים המפורטים בו. הדיווח הראשון יימסר בתוך 120 ימים.

60. אישור הסדר הפשרה יהווה מעשה בית דין כלפי חברי הקבוצה כהגדרתה לעיל, ביחס לעילות ולסעדים נושא התובענה.

המזכירות תקבע את התיק לתזכורת פנימית ביום 30.1.2025.

ניתן היום, ט"ו טבת תשפ"ה, 15 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.

אילן דפדי 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)